

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zakaj propada kmečki stan?

II.

Zadnjič sem omenjal, da kmečki stan v prvi vrsti propada le vsled neizobraženosti, vsled katere ne more slediti splošnemu svetovnemu napredku. Danes pa pridem v podrobnosti in dokazati hočem, da je kmet v prvi vrsti sam svoj grebokop, seveda vsled neizobražbe.

Vsak zaveden trgovec, ki hoče obstati in napredovati, mora imeti v pregledu preteklost in na vidiku sedanost in prihodnost. Vedeti mora, kako se je v zadnjih letih razvijala kupčija, kakšne posledice so imeli različni pojavi v preteklosti na kupčijo v sedanosti, premotriti pa mora tudi položaj, ki mogoče nastane iz preteklosti in sedanosti v prihodnosti. Takemu trgovcu bo vsak razumen človek dal izpričevalo zavednosti in obstanka mu je zagotovljen. Kar si je nabral v svoj razum iz preteklosti in sedanosti dobrega, koristnega in za preteklost uvaževanja vrednega, to bo ohranil in ob priliki izkoristil, drugo bo zavrgel.

Poglejmo pa nas kmete! Kakor svetopisemski Adam, tako tudi mi še sedaj v potu svojega obraza pridelujemo svoj kruh, rjemo po zemlji, kakor so rili naši očetje in dedje, živimo in životarimo tako, kakor naši predniki, in legamo izmučeni in utrujeni drug za drugim v mrzle grobove. »Naj v miru počiva, večna luč naj mu sveti,« izpregovori kakor iz navade duhovnik, in pozabljen je trpi, ki je umiral v zavesti, da je trpel skozi vse življenje, a živ vel polstoletja prekmalu. — Povdarjam polstoletja prekmalu, kajti pred polstoletja je kmet še izhajal s to izobrazbo, katero ima danes, a sedaj pa nikakor več ne more. V polstoletju so vsi stanovi tako silno napredovali, le kmet je ostal tam, kjer je bil in zato je na vrsti, da pade kot žrtev vse uničujočega napredka, — kar se mu ne pridruži!

Najboljši dokaz zato nam daje naravoslovje. Znano je, da se že milijone let bije boj v naravi

med najrazličnejšimi njenimi prebivalci, tako med živalstvom kakor med rastlinstvom. Kdo ne pogleda rad onega rebra od morske dekllice, ki visi v crngrobski cerkvi in ne občuduje tega ostanka velikanke zverine izumrlega Mamuta. Predočimo si tega velikana v celoti! Vzemimo pet ali šest velikih slov in imeli bomo enega mamuta. Bil je 4 do 5 metrov visok, 7 do 8 metrov dolg in slonove podobne.

Če je taka žival stopala, tresla se je zemlja in gotovo se je mu tudi zvita lisica umaknila, da ji ni stopil na rep.

Tako je bilo tudi z medvedom brlogarjem.

Izginil pa je velikan z zemeljskega površja. Zavedal se je svoje moči, zaupal je svoji velikosti, a ostal je samo velikan, ki je žrl vse, kar je dobil in bil zadovoljen z vsem. Manjše živali so se v bejo za obstanek izobraževale, znale so razmeram primerno živeti in žive še dandanes. Poginila je sirova moč, ostala je izobrazba.

Nehote nas pa mora stresti mraz, če primerjamo velikan našemu kmečkemu stanu. Tudi mi smo velikani, stan, kateremu se ne more primerjati noben drug stan na svetu.

Preveč zaupamo naši velikosti, obseznosti, preveč zaupamo drugim stanovom. Ne trdim, da bi tudi mi izginili z zemeljskega površja, kakor oni velikan, smelo pa trdimo, da bo naše moči kmalu konec, da bo kmalu prišel čas, ko drugi stanovi, ki v izobrazbi napredujejo, smejo obkoliti popolnoma tega velikana, ki se nikamor ganiti ne bo mogel. Smelo trdimo, da nas bodo z vsemi mogočnimi modernimi pripomočki uklenili in zaslužili. Takrat ne bomo več star velikan, temveč pritlikavec, za katerega se nihče ne bo več zmenil. Kmet! Kakor suženj boš oral in sejal in pekel po za gosposko mizo. Že sedaj se mu odkriva, ko se še čuti velikega, ko se bodeš pa enkrat zavedel, da si pritlikavec, takrat bodeš pa že lizal prah z njegovih čevljev. Že sedaj se zvijaš pod njegovim

bičem in mirno trpiš, da te psuje — ker si neizobražen, ne moreš mu pokazati zob, ker bi se ti rogal.

Kranjski deželni zbor.

XXV. (zadnja) seja z dne 1. februarja. Konec.

Popoldanska seja.

Poslanec dr. Triller pogreša pod zaglavjem »pouk« postavitve za podporo mestnemu deželnemu liceju in pravi, da je treba počrtati, ko je deželni odbor ustavil nakazano podporo, ne da bi bil o tem sklepal deželni odbor. Tudi za leto 1910 se je postavka črtala. V proračunu tudi pogreša podpore k zgradbi obrtne šole v Ljubljani. Slednjič predlaga naslednjo resolucijo: Deželni zbor priznava pravico mestne občine ljubljanske do primerne prispevka k stroškom zgradbe c. kr. obrtne šole v Ljubljani iz deželnih sredstev ter naroča dež. odboru, da preiskavi vse navedene okoliščine, predloži v prihodnjem zasedanju deželnega zbora primeren nasvet.

Poslanec dr. Pegan predlaga resoluciji v zadevi zboljšanja razmer slovenskih pravnih praktikantov in avskultantov. — Poslanec dr. Oražen zahteva, da dežela izplača Ciril-Metodovi družbi 9000 K, v proračun za leto 1910 pa naj se postavi 3000 K redna podpora. — Poslanec Gangl želi podpore za društvo »Narodna šola«, dr. Novak predlaga, naj deželni odbor postavi v proračunu za leto 1911 primerno svoto kot podporo dramatičnemu društvu, poslanec Turk govori za podporo Slovenski Filharmoniji. Ko se poslanec Višnikar odgovorja Hladniku na nekatere njegove trditve, se debata zaključi in se glasuje o stavljenih predlogih, ki se vsi odklonijo. Sprejme se potreščina v znesku 4.885.486 kron.

Pri poglavju »pokritje« govori prvi poslanec Gangl, ki pravi, da bo glasoval proti povišanju naklade na pivo. Poslanec Perharc predlaga resolucijo proti uvažanju ponarejenega vina. Poslanec dr. Vilfan začne govoriti splošno, kar je provzročilo seveda velik hrup na klerikalni strani, češ, da to ni dovoljeno v specialni debati, dasiravno so klerikalci govorili prejšilje o vsem mogočem, samo ne stvarno. Tudi glavar opozarja govornika, naj govori k stvari. Ko v vsem tem uvidi govornik,

PODLISTEK.

Spomini iz čajevga večera.

Konec.

Počasi pa sem se navadil na njeno izgubo in jel pozabljati. Le od časa do časa se mi je razpihal v prsih ogenj ljubezni in sovraštva do ženske, ki me je po mojih mislih imela za igračo ter me vrgla proč, brž ko se me je nasitila!

Polagoma pa se je tudi ta ogenj polegel in vdal sem se zopet svojim študijam.

Pred dvema dobrima mesecema pa sem šel po Ringu. Hotel sem iti na drugo stran, ko mi naenkrat eleganten voz, katerega je vlekel dva para belcev, zapre pot. Pogledam na voz — a na njem Mila, moja znanka iz gozda! Zavrtelo se mi je, toda ostal sem miren in videl, kako je prebledela in zopet zardela.

Spoznala me je!

Skočil sem v prvi tramvaj in se odpeljal domov.

Dva dni pozneje sem že zopet sedel pri knjigah kot po navadi. Bilo je že pozno zvečer, ko nekdo močno pozvoni. Hitim odpirat — neznana v črno zavita dama je stala pred menoj.

»Prosim, izvolite dalje!«

Šla je v sobo, odvrгла črno navlako, spustila pajčolan in se postavila pred me.

»Mila!«

»Da, jaz sem, Milan!«

Padla mi je krog vratu.

»Ah, kako si srečen, ko bi mogla jaz s Teboj vse to deliti...«

»Milostljiva, vi se izvolite šaliti!« Hotel sem se je oprostiti.

»Pred teboj nobena milostljiva, Milan! Jaz sem tvoja Mila!«

In predno sem se zavedel, sva se že znašla na zofi v živem razgovoru.

Spomini so prilili v ogenj novega olja.

Ko se je čez tri ure opravljala, sem vedel, da je v resnici moja. Vsak tretji večer je bil najin.

Ko je bil moj god, mi je pošalala med drugim tudi to sliko. Naslikala je je sama ter jo nazvala »Naša usoda«. Jastrebi, krokarji in volkovi preže na ubogo dekllico, ki najde le na slabotnem drevescu začasno varstvo pred to zverjadjo. V daljavi se dani in ona upira svoj pogled tja, v danečo se daljavo in pričakuje v smrtnem strahu rešitve... Volkovi pa med tem stresajo drevesce...

»No in dalje?« vpraša nepotrpežljivi Pek.

»Dalje? Vsega je konec!« jekne Melin. Ona ne ekaistira zame več, a jaz za njo ne! Odpoto-

vala je — morala je odpotovati! Toda, ne vprašajte me, kdo in kaj je ona! Tisti, ki so jo dali na potovanje, bodo že preskrbeli, da se nikdar več ne sestaneva! Ko bi človek vsaj pozabil mogel! Toda čemu tarnati? Ali nismo mladi in zdravi? Bedimo torej veseli in uživajmo to, kar živati zameremo!«

Čaj je medtem že bogzna kolikokrat zavrel. Toda nismo se menili.

»Vsak se eno škodelico!« pravi Melin, potem pa gremo v kavarno, v življenje, v kakršno smo pač pahajeni!«

Nekako divje veselje se ga je polotilo.

»Nocojsnja noč je moja! In vi ste moji gostje!«

»Bodi pameten, Melin!«

»Saj sem! Ako vi odklonite, bom pa druge vabil!«

Morali smo se mu udati. Smilil se nam je in nihče več mu ni zavidal slike.

»Le pustimo ga,« prišepne mi Verin, »iznori in izburka naj se, saj bo potem kmalu prišel k sebi in to bo najboljša zdravilo!«

Naskoro smo se znašli v nočni kavarni. Lepo belo oblečene kot za svatbo pripravljene dekllice so igrale lepe poskočne komade in s široskimi svojimi glasovi spremljale godbo. Le odčasadečasa

da zanj ni enake pravice, kakor si je prisvoji večina, se rajše sam odpove nadaljni besedi. — Poslanec Turk najodločneje protestira proti povisniju davka na pivo.

Pri glasovanju, da se naklada na pivo zviša od 2 K na 4 K, se vzdignejo klerikalci in Nemci. Sprejeto. Sprejme se nato pokritje s primanjkljajem 3.472.210 K. Nato govori zelo strastno dr. Sušteršič zoper dramatično društvo. Od narodno-naprednih poslancev stavišne resolucije se večinoma odklonijo. — O že zadnjič omenjenem nujnem predlogu glede železniških razmer poročja poslanec dr. Tavčar. Predlog se sprejme soglasno. — O stanju deželne električne centrale se naroča deželnemu odboru, da nadaljuje svoje delo. K stvari govori baron Schwegel in Lenarčič. — Glede nakupa blejskega gradu se je izreklo mnogo prošelj, da bi se nakupilo Muhrovo posestvo na Bledu. Leta 1907 se je deželni odbor obrnil na g. Muhra in vprašal, koliko zahteva za posestvo. Obravnava so se vlekle dalje, prišlo pa ni do nikakega dogovora. Muhr je naznanil aprila meseca 1909, da bi bil pripravljen prodati posestvo za ceno med 800.000 in 820.000 K. Kakor je želeli, da bi prišla dežela v posest jezera, mora vendar dežela postopati previdno. Dežela ne sme pri tem nič izgubiti. Investirani denar bi se moral obrestovati. Dežela bi morala postopati trgovinsko. Posestvo obsega 824.113 m², med temi stavbišč 493.110 m². To bi se prodalo, ostal bi deželi le grad in jezero. Treba bi bilo parcelirati posestvo, napraviti ceste, zrtvovati za olepšanje. Dežela bi tudi morala enako braniti svoje pravice, kakor vsak posestnik. Muhr ceni višje posestvo nego pa dežela. Muhr je včeraj brzojavil, da hoče hiter odgovor, če ne proda drugemu. Finančni odsek je prišel do prepričanja, da bi dežela mogla brez škode kupiti posestvo, in predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da ponudi g. Muhru svoto 600.000 K za nakup njegovega posestva. Dr. Sušteršič pravi, da je to zadnja cena. Če Muhr hoče, naj proda za to ceno, več ne da dežela niti vinarja. Pri cemitvi se ni upoštevalo breme patronatov Bled, Bohinjska Bistrica in Koprivnica, kar znaša, če treba kapitalizacije najmanj 50.000 K. Opozarja na stare vodne pravice. S kupnino 600.000 K bo izšla dežela morda brez škode, in to samo dežela, ker z ojačenjem davčne moči na Bledu tudi pridobi nekaj. In le, ker je tudi treba rešiti ta bisser deželi, bo glasoval za predlog. Predlog finančnega odseka se sprejme s slovenskimi glasovi.

Potem, ko se deželni predsednik odgovarja na nekatere interpelacije, se deželni zbor odgodi.

Gospodarski del.

Ljubljanska kreditna banka. Dne 3. t. m. se je vršil v Ljubljani v gornjih bančnih prostorih pod predsedstvom g. župana in državnega poslanca Ivana Hribarja X. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke. Gosp. predsednik konstatuje sklepčnost ter izjavi, da ima žalostno dolžnost, poročati o smrti pokrovitelja kreditne banke, Jana Harracha, ki se je vedno živo zanimal za razvoj slovenskih dežel. Udeleženci se v znak sožalja dvignejo raz sedeže, kar se zabeleži v zapisnik. Gospod predsednik omenja dalje, da z današnjim dnevom nastopa banka deseto leto svojega poslovanja. Glavnica znaša desetkrat toliko kot je znašala ob ustanovitvi banke in rezervni fond je zdaj tolikšen, kot je bila takrat glavnica. Ljubljanska kreditna banka vzbuja povsod zanimanje in uživa povsod splošno zaupanje. On je najmočnejši bančni zavod na slovenskem jugu. Ustanovila je podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu. Upravni svet name-

rava v najkrajšem času ustanoviti peto podružnico in sicer v Gradcu, kjer je mnogo slovenskega življa. Gotovo se bo podružnica tudi v Gradcu prav tako uspešno razvijala, kakor se razvija v Celovcu. Izreče se zahvala Avstro-Ogrski banki, Češki deželni banki, zlasti pa Živnostenski banki, ki je bila vedno, in je upati, da bo tudi v bodoče na strani Ljubljanske kreditne banke. Zahvala se izreče tudi vladnemu svetniku g. Ivanu Kremensku kot državnemu komisarju za prijazno sodelovanje. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1909 se vsled predloga delničarja g. pl. Trnkoczyja ne prečita, ker ima vsak delničar poročilo v rokah. Predsednik nadzorstvenega sveta g. Josip Lavrenčič, izjavi, da so vse knjige v najlepšem redu ter predlaga absolutorij, kar se soglasno sprejme. Upravni odbor predlaga, da se od čistega dobička razdeli 5% na dividenda in 1 1/2% na superdividenda, kar se soglasno sprejme. Nato utelejuje g. dr. Triller predlog upravnega sveta, da se zviša delniška glavnica od 3 na 5 milijonov krom. Predlog je bil soglasno sprejet. Nato so se vršile volitve v upravni svet. Izvoljeni so bili: Ivan Hribar, župan ljubljanski itd.; Josip A. Spitalaky, ravnatelj podružnice Živnostenske banke pro Čehy a Moravu na Dunaju; Ivan Knez, veletržec, deželni poslanec in censor podružnice Avstro-ogrške banke v Ljubljani; Kornelij Gorup, vitez Slavinjski, veletržec itd.; Gabriel Jelovešek, velepos., Karel Ježek, tovarnar in upravni svetnik Živnostenske banke; Fran Krasny, arhitekt in član predstojništva dunajske Živnostenske banke; Fran Pavlin, c. kr. stavbni svetnik o Ljubljani; dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani; dr. Karol Triller, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani; Alojzij Vodnik, kamnosek i. t. d., v Ljubljani; Urban Zupanec, veletržec v Ljubljani. Konečno izreče predsednik zahvalo nadzorstvenemu svetu in uradništvu, ter zaključni občni zbor v svrhu konstituiranja odbora.

Osmajste sadno drevje! Letošnje izredno lepo pomladansko vreme je jako ugodno za osnaženje sadnega drevja, katero se nahaja pri nas na Gorenjskem, žel, še v jako slabem stanju. Da se temu očitanju, kako v slabem stanju je naše sadno drevje, odreče, skrbi naj vsak posestnik, da bo vse drevje očistil, kar mu bo seveda le v lastno korist. Torej na delo, ker čas je tu!

V škofjeloški klavnic! se je meseca februarja t. l. zaklalo; 74 goved, 116 telet, 176 prašičev in 4 ovce. Vpeljalo se pa je: 19 zaklanih telet in 31 zaklanih prašičev.

Tedenski sejem v Kranju dne 7. marca 1910. leta. — Prignalo se je: 212 glav domače goveje živine, 13 glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 7 domača teleta, — hrvaških telet, 36 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domače ovce, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 13.50, proso K 7.50, rž K 9.50, oves K 8.—, ajda K 7.50, repno seme K, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K 2.25 za 50 kg, seme dom. detelje K 60.— do 62.—.

Gorenjci! Naročajte, priporočajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

so metale milostljive poglede med napol pijane goste.

V njihovi bližini smo si dobili mesto.

«Lahko je vama,» izpregovori Melin, ki imate vsak svoje ljubico, katere vam nikaka skrivna moč ne odteguje. In če vama ena ne zadostuje, pa jih imate več! Tudi jaz bom tako storil!»

In že je pomignil tisti ženski, ki je tam v kotu nam nasproti sedela in si očividno izmed našega omizja izbirala svoj plen.

Melin ji ponudi mesto in cigarete.

«Kako ti je ime?»

«Fric! Pa tebi?»

«Fric! Natakari! In buteljke, malaga! Pa cigaret!»

«Vidite, to je naša usoda, naš namen in obzema cela komedija,» je vpil Melin, da bi prekrical godbo, poljubil Mažarko, kar mu je krepko vrnila in pil z nje bratovščino; «vlecimo dobre obresti iz kapitala, naloženega v nas in zunaj nas! Kaj politika! Kaj znanost, kaj umetnost! «To je olepševalna navlaka za tepce,» je rekla in prav je imela! Življenje je pred vsem zato tu, da živimo, a ne da smo drug drugemu v nadlego!»

In trčili smo in vživali in vliвали, Mažarka pa se je smejala in nam pomagala v vsem, toda ne samo ona, pomagali smo našo družbo za še par njenih vrstnic — noč, krasna pomladanska noč pa

je zunaj hitela v vse svoji svežosti mimo nas, ki smo pili in vživali...

Josip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

«Jaz bi ne storila tako! Nikdar bi se ne poročila z možem, ki bi ga ne ljubila in hranila poleg tega še spomine na koga drugega, ki mi je mnogo ljubši,» je dejala Minka, ko je Ana za hip prenehala.

«Prav govoriš, Minka,» ji je pritrdila — «tebi tudi ne bode treba: lepa si in mlada, brez skrbi lahko živiš, saj oče ima dovolj, a z menoj je bilo drugače. Da bi imela jaz očeta, kakor ga imaš ti, da bi imela mater, kakor si jo imela ti.»

«Oh,» je je prekinila Minka, — «saj moje matere nisem niti poznala!»

«Pa vemo!» je nadaljevala Ana. «Prepričana si lahko, da te je ljubila in gotovo nerada zapustila, a jaz nisem videla, ne vedela niti za očeta niti za mater.»

Minka je opazila, da so se ji lepe črne oči orosile in tesno jo je privila k sebi.

«Pozabi, Anica, in ne žaluj; ti nisi kriva ako so bili tvoji starši taki.»

«Ali rada bi poznala mater, rada bi videla očeta vsaj enkrat, pa nikdar se ni zgodilo!»

Poučni listek.

Naša sveta dolžnost je, da skrbimo za svoje zdravje.

Dalje.

Vsi ti trije nauki izvirajo iz nekega individualizma, ki ga ni mogoče več nadkriti.

Nauk o «izživljenju» trdi, da je zahteva stare morale: da moraš svoje poželjenje, svoje nagone krotiti, da včasih celo popolnoma zatreti, docela krivična in skozinsko zavrgljiva, kajti da to vodi do prikrajšanja «osebnosti». Le po izživljenju, le po zadovolitvi vseh naravnih zahtev da moremo priti do popolnega razvoja vseh sposobnosti in zmognosti, do harmonije osebnosti.

Najprvo se nočem prav nič ozirati na to, da smatra ta nauk vse duševne pojave za enakovredne in da navidezno ničesar ne ve o njih enakih socialnih vrednostih. Tudi če se postavim na stališče, da maj smatra vsakdo sebe za «edinega» in vse izven sebe za «svojo last», pridem do zaključka, da ta nauk prav nič ne pozna potreb duševnega obstanka in bivanja osebnosti.

Kakor moramo smatrati ves organizem kot nekako ravnotežje urejenih energetičnih izprememb, katero je vsled lastne vztrajnosti v visoki meri stalno nasproti slučajnim energetičnim vplivom od zunaj, — hitro vrteča se vstavku premage marsikatero oviro, n. pr. neravnost tal, ne da bi padla — tako zahteva tudi naše duševno bitje gotovo stalnost naše duševne razdražljivosti, duševno ravnotežje, razvoj «osebnosti». Mi bi bili naravnost nezmožni, da obstanemo, igrarica vsakega slučajnega mika, mi bi ravnali na najnevarnejši način, ako ne bi našli trenutni impulz (nagon) na nikak odpor, ako bi se mogel vedno «izživeti». Že v «nižji zavesti», v nižjih živčnih centrih hrbtne možga, podaljšanega možga in možganskih ganglijev najdemo razvit mogočen oviralni aparat, ki proizvodi, da mnogi miki brez škode izginejo, ki jih takorekoč uniči z notranjim trenjem. In vsa zavednost (zavedanje) ima s stališča ohranitve individua glavni namen, da nabere množico spominov, da omogoči in pripravlja asociacije, da osnuje krepko jedro močnih čustev veselja in neveselja in da tako ustvari priprave, ki preprečijo, da ne morejo mogočni impulzi (nagoni) nastopiti brez odpora in se takoj izpremeniti v dejanja. To krepko jedro spominov in asociacij z njihovim značilnim povdankom veselja ali neveselja, to je osebnost, to je značaj. Njegovo stalnost, njegovo krepkost občutimo instinktivno (nehote) z veseljem. Njegovo ravnotežje, njegovo enakomerno povdaranje čustev občutimo kot svojo individualiteto kot neodvisnost, samostojnost, prostost. Trenutni nagon, ki razruši naše duševno ravnotežje, ki prinaša v naš jaz nasprotja in razdor, on je nekaj «nižjega», oni oviralni aparat naša «višja narava».

Skoroda lahko rečemo, da obstoji bistvo prave kulture (prosvete v razvoju tega oviralnega aparata in da je razvoj «osebnosti» nemogoč brez zažujenja mesenosti. Osebnost obstoji v krepkosti volje, v navajanju volje k vladni nad nagoni in miki telesnosti, mesenosti. Poželjivost po uživanju napraviti za gospodinjo, to se ne pravi samo bistvo prave človeške osebnosti uničiti — razvoj skorje velikih možganov napravi človeka za človeka! Epimetej in Prometej je samo on! — to se pravi tudi naravnost onemogočiti zdravo življenje. Jaz se vedno govorim samo o «edincu»! Mi bi morali naravnost fizično (telesno) zboleti, ako bi se brez odpora prepustili vsakemu miklu čutov. Namesto teoretičnih izvajanj lasten dogodek!

Kot jako mlad, neizkušen deček sem potoval nekoč s culico na hrbtu v Salzkaemrgutu od Isla

«In nisi zvedela o njih ničesar?» je je vprašala Minka, ker o tej stvari ji Ana še ni govorila nikdar.

«Ničesar,» je žalostno odkimala. «Oddali so me kot dete menda neki siromašni rodovini, a potem se me je usmilila neka gospa in me vzela za svoje. Ko sem bila v prvem letniku učiteljskega, pa mi je ta dobrotnica umrla, a zapustila je v svoji oporoki nekaj denarja — mnogo itak ni imela — starikavi vdovi, da me obskrbuje za časa mojih studij. Lahko si misliš, kakšna je bila moja mladost, a vendar sem bila še kljub tej zapuščenosti nekako vesela, saj hvalila sem Boga, da mi je bila usoda saj toliko milostiva. In v tistem zadnjem letu sem se spoznala s tem Franom, ki ga vidim danes pri meni kot vzgojitelja. Zelo slični sta bili takrat najini usodi, tudi on je bil brez staršev in ali je čudo, da je vzkliklo med nama tako prijateljstvo. Nikdar, vsaj tako se mi zdi, nisem srečala v življenju bolj sorodnega bitja in — ljubila sem ga z vsem mladim ognjem, dasi mu tega nisem nikdar povedala. Tudi on me ni sovražil, da, zdi se mi, da je čutil zame prav tako, kakor jaz za njega, a ostalo je vse le v srcu in tako sva se ločila. Kaj je bilo potem, to veš, a da ga — ljubim danes še bolj kot nekdanj, to ti je morda neznan. Minka, ti si bila edina, ki sem te ljubila dosedaj in prav tako ti ostanem še tudi dalje — lahko ti zaupam vse, kajne! Oh, meni je tako težko, rada bi se izjo-

do Halstata. Bilo je ob pasjih dneh in popoldne je nastopila strašna vročina. Zažejalo me je in začel sem piti pri vsakem studencu. Čim pogosteje sem pil, tem silnejša je bila moja zahteva po vodi; pri vsaki, še tako majhni vodici sem se ustavil in sem izkušal zbrati kapljice v svojo čašo. Čim dalje sem prihajal med skalovje, tam rdečejši so bili potoki, tembolj neukrotljiva pa tudi moja žeja. Naposled misem mogel v istini mimo nobenega mokrega mesta, da ne bi bil lizal kamenja, in ko sem naposled dospel ob poznem večeru v Halstat, sem bil telesno skrajno onemogel in notranje tako pobit, da sem še po mnogih dneh čutil polom, ki ga je doživela moja pravna osebnost. Pozneje sem se navadil ure dolgo hoditi in plezati, ne da bi pil, in žejo igraje prenašati.

Dalje prih.

Na domačih tleh zaslužek slovenskim železničarjem.

Proga južne železnice teče od Trsta do Maribora skorinsko po slovenskih tleh. Ker teče po slovenskih tleh, bi človek mislil po svoji zdravi pameti, da ima podjetje kakor je južna železnica do prebivalstva, ki prebiva ob progi, toliko ožira, da uravnava svoje naprave tako, da bi se zadovoljilo tudi ob progi bivajoče in po južni železnici potujoče slovensko prebivalstvo. A temu ni tako. Ne samo, da na marsikateri postaji izliva slovensko prebivalstvo samonemški napisi, izliva se celo prebivalstvo, oziroma izvijajo se potniki še ob priliki vožnje po južni železnici. Južna železnica ravna s slovenskimi potniki, kakor bi uživali od južne železnice posebno milost, da se smejo voziti po njeni progi na domačih tleh brezplačno. Ker pa temu ni tako, ampak mora vsak slovenski potnik plačati pošteno svoj vozni listek, ni samo naša pravica, ampak naravnost naša dolžnost, da zahtevamo od uprave južne železnice, da preskrbi vlake z esobjem, ki je domače, ki razume jezik potnikov in ki slovenskim potnikom ni sovražno. Ne samo to. Poudarjati je treba to s stališča uslužbencev. Naši slovenski domači sprevodniki se uporabljajo, ker so zmožni treh jezikov, za najslabše proge in službe, med tem ko se daje tujcem Nemcem najprijetnejša služba.

Tako vozijo pri brzovlakih z Dunaja do Trsta samo nemški sprevodniki, imajo počitka v Trstu 12 ali 24 ur in se vrnejo zopet nazaj. Torej za te brzovlake izključno le Nemci. Naši domačini se rabijo samo za lokalne proge do Kormina ali Gorice. Ne ozirajo se na potnike, moramo tukaj poudariti, da imajo tudi tu boljši zaslužek samo Nemci, domačini Slovenci se pa uporabljajo na slabih prostorih ob slabšem zaslužku.

Celo pri osebnih vlakih se ne pripuste kondukterji iz Trsta, ampak samo iz Maribora.

Tudi pri osebnih vlakih je mnogo Nemcev in le malo Slovencev, ki bi tudi res spoštovali slovenski jezik potnikov, ampak so po večini nemčurji, ki sovražijo slovenski jezik še bolj, kot nemški kondukterji.

Ta uravnava je res čudna in se nam potem ni čuditi, ako prihajajo iz ljudstva vedno pritožbe o strovem ravnanju s slovenskimi potniki.

Rečemo pa tudi lahko, da je oškodovana pri tem tudi južna železnica sama, ker nam kaže slučaj, ko slovenski potnik ni razumel nemškega kondukterja in mu ta ni mogel napraviti doplačilnega voznega listka, ker se nista razumela in ga je rajše pustil v miru.

kala naglas, a tako mi je, kot da sem izplakala že vse solze... Vse je zamujeno! On me ne ljubi več, on me samo prezira, v meni vidi žensko, ki je ravnala le z umom, a ne s srcem — komaj ima še zame dobro besedo. Tako hladen je, tako kratki so njegovi odgovori, skoro se ga bojim odgovoriti. O, da bi vedel, da bi videl v moje srce, drugače bi sodil!...

Slonila je glavo globoko na prsi in zakrila obraz z obema rokama. Stresale so se ji ob ihtenju prsi in ramena in Minka ni našla besed, da bi jo tolažila.

«O, kako sem se razveselila,» je zavzdihnila, «ko sem zagledala med prosilci tudi njegovo pismo, kako prešerne so bile moje sanje o sreči in radosti, ki me poseti z njim, a kako kruto sem se varala! Pa saj ni čudno! Pozabiti sem ga hotela in sedaj nosi v srcu že drugo podobo.»

«Katero?» je naglo vprašala Minka in zaprla svetle rujave oči v začudenju in radovednosti.

«Oh, čemu se delaš nevedno! Čemu nisi odkritosrčna kakor jaz,» jo je okarala Ana s tihim, očitajočim glasom. «Kaj hočeš res tajiti?»

«Kaj?» je vprašala Minka začudeno, a rdečica, ki ji je podplula lice do drobnih ušes, je pričala, da bi ji ne bilo treba vpraševati.

«Vidva se vidita zelo rada, ako že ni celo kaj več —» je dejala komaj slišno Ana in pogledala Minko s skrivnostno vprašujočim pogledom.

Dalje prih.

Gotovo smo mi Slovenci tudi sami precej krivi na tem, da vozijo po naših krajih le nemški kondukterji, ker smo preveč popustljivi.

Zdaj pa uvažujmo stališče naših sprevodnikov. Zmožni ne samo uralnega nemškega, ampak tudi slovenskega in italijanskega jezika, so primorani zadovoljiti se z manjšimi zaslužki in s slabšimi progami, z neprijetnejšo službo. Tu je treba, da se postavimo zato, da dobe naši slovenski sprevodniki na naših slovenskih tleh pravico do služke, tako pri brzovlakih, kakor pri osebnih vlakih.

Delati se mora na to, doseči se mora in se tudi lahko doseže, ker so dani zato vsi pogoji, da bodo vozili dunajski nemški kondukterji le do Maribora in nazaj, od Maribora do Trsta, oziroma iz Trsta do Maribora pa naši domači sprevodniki, kateri poznajo naš jezik in ga ne sovražijo. Nemški kondukterji naj vozijo med svojim ljudstvom. Tako se bode ugodilo prebivalstvu in uslužbencem. Uslužbenci imajo pravico to zahtevati, kajti slovenski železničar ne sme postati suženj železniške uprave, ampak zaslužek na naši slovenski zemlji mora biti njegov.

V tem oziru bo treba, da stopijo merodajni faktorji do uprave južne železnice in to stvar ne izpuste iz rok, dokler se ne uravna. Inspektorat v Trstu temu gotovo ne bo nasproten, ravnateljstvo na Dunaju pa se mora spametovati in ne samo iskati na slovenski zemlji zaslužka, ampak tudi vpoštevati želje ljudstva in da da na domačih tleh zaslužka slovenskemu železničarju! Storimo vse, da se zgodi to!

Dopisi.

Iz tuhinjske doline.

Zg. Tuhinjs. Oj, ta presneti «Gorenjec»! Tako zgago pa napravlja našim «gospodom», da še ni videla kaj sličnega naša mirna tuhinjska dolina; zlasti župnik Štrukelj je revež, da mu ga ni para. Njegov grebenček, ki se je tako fletkano napenjal, kadar mu je kaka tuhinjska krava ušla v škodo, je popolnoma usahnul. Da, nekateri, ki bolj natančno vidijo, celo pravijo, da so že čevlji postali fajmoštru preveliki, ker mož zaduje tedne grozno hujša. Ne pomaga nobena žalba več; niti najlepši in najboljši orehovi strukliji ne teknejo več našemu Štruklju; ljudje govore, da mu mora kuharica vsak dan napraviti na njegovem pasu eno ljukno več. Kaj bo?! Kdo vam bo o Vel. noči «žegnal» kolač, če bo šlo tako naprej!

«Oj, ti presneti gospod» — «ime je na razpologo», pravi župnik; če ni to tisti gospod, ki sliši na ime «Fleček»? — Ti si vse to zakrivil! Kaj te je vendar takrat pičilo, da si šel Štruklju ubijati v glavo, da mora biti v Tuhinju «Dom»? Siten si bil, kajne? Mi saj mislimo tako, ker župnik je rekel, da je nerad ugodil tvojim besedam; toda slednjič si vendar dosegel svoje, kakor oni v sv. pismu, ki je prošil za hlebec. Sedaj pa imaš na vesti celega — Štruklja. Ko bi ti pred pol letom imel tisto pamet, ki jo imaš sedaj, bi bilo vse drugače, kajne?! O «Domu» bi se Tuhinjčan niti ne sanjalo in denar in les bi pa gotovo rajši zbirali za popravo vodovoda, da bi ne bili po cele zime brez vode. Sedaj boš pa stavil «Dom», kakor si se zadnjič po «Domoljubu» pridušal, itak samo v jezo liberalcev. Oh, kako si otročji, če misliš, da bodo liberalci vsled tiste barake umirali kar od strahu. Ne, ne, dragi, le brez skrbi bodi! Ko postaviš «čukoma» gnezdo, se bo začelo šele pravo veselje za nas. Iz vašega «Doma» bomo šele dobro spoznali Štruklja in njegove podrepanike. Torej le hitro z «Domom» in s «čuki»! Nas ima silna radovednost, kako bodo zgledali «čuki», ki jih bo zlegel Štrukelj. Veliko jih ne bo, to vemo naprej, a ti bodo pa gotovo pravi, ki jim nobene «lepe» lastnosti ne bo manjkalo. To bo kokodakanje, ko bo zvaljen prvi «čuk»! — Veliko sreče!

«Smrtni greh», pravijo naši «gospodje», «napravi oni, ki čita «Gorenjca» in se naroči na njega» Joj, joj! — Menda zato, kar je nekoliko posvetil v njihovo bližino in jim povedal v obraz resnico, da ni lepo jemati denarja za «Dom» iz hranilnice, da je grdo od Tuhinjec «fehtati» darove za stvari, od katerih nimajo in ne bodo imeli nikakih koristi. Smrtni greh je nadalje po župnikovem mnenju to, da smo mu povedali, da ne sme več tako nesramno bahati; še hujši greh je bil končno to, da smo zaprli gobezdavemu Makušku usta, ker nam je hotel na vsak način pridigovati, kako imeniten mož je on, kar mu seveda nobena babnica ne verjame več.

Zasluga za nebesa pa je, če bomo «Domoljub» in ga razširjamo. In zakaj? Ker ta list kaže, da se kar kadi, ker obrekuje in zaščema postene ljudi in si izmišljuje o njih celo hudodelstva, ki jih nikdar niso napravili. Kdor bere in razširja «Domoljub», čigar edina naloga je uničevati ljudi, ki ne marajo tako plesati, kakor žvižga župnik, ta bo izveličan. Z drugimi besedami bi se to še lahko reklo sledeče: Resnico povedati in izvedeti je greh, lagati in laž razširjati pa pelje do izveličanja. — Tako mislijo naši «gospodje». Kaj naj pa mi nato odgovorimo? Odgovor pač ni težak. Vsak pameten človek, ki zna do pet steti in ima še v srcu čast prave vere, ki mu jo je vcepila mati, bo rekel:

Ni tako, dragi naši gospodje; tega ni Kristus učil in ni krščansko, kar vi trdite, ampak to je pristna kriva vera. Vi ne pustite resnice na dam zato, ker se bojite za vaše malhe! Glede tega, kaj bomo čitali, nimate vi prav nič odločevati in vam to prav nič mar ne gre; čeprav vemo, smo sedaj še mi gospodje. Kadar bomo pa prišli mi jeseni k vam z žaklji po bero, kakor hodite vi sedaj k nam in vam bomo kljub temu, da vam je suša vzela in uničila skoro vse pridelke, iztrgali iz rok zadnji kosček kruha, takrat, cenjeni, pa le po koncu! Takrat vam ne bo nobeden ničesar rekel; toda sedaj, hvala Bogu, le nismo tako daleč. Zato pa smatramo za dolžnost vsakega poštenega Tuhinjca, da pokaže lažnjivemu «Domoljubu» vrata in da se naroči na «Gorenjca», ki je bil skorinsko vnet za gorenjskega kmeta, in ki gre vedno v boj za kmetake pravice, kadar je le treba!

Novice iz Cerkljan.

Občni zbor kmečke posejilnice in hranilnice se je vršil eno zadnjih nedelj. Da podamo o njem poročilo, obljubili smo že enkrat.

Iz poročil načelstva odnosno nadzorstva povzemamo, da je v pretečenem letu posejilnica zopet zelo napredovala. Promet se je skoro podvojil. Pristopilo je na novo čez 30 članov. Hranilne vloge so znatno narasle, kar znati, da ima prebivalstvo zaupanje v kmečko hranilnico, izdala je pa tudi kot posejilnica lepo svoto posojil proti zelo nizkemu obrestovanju.

Svojo nalogo izvršuje posejilnica res v smislu načel Rajfajzena, pomagati članom z nizko obrestnimi posojili na kratek rok, pri katerih ne obremenijo izposojilomalcev z nikakimi upravnimi stroški.

So pa tudi člani pravi poštenjaki, kajti v obstoju par let je imela samo dva slučaja, da so se hoteli dolžniki izmuzniti. Takrat je bilo treba prositi sodišče za prenotarijo oziroma intabulacijo posojil. Sicer se pa plačujejo obresti, kakor tudi vračujejo izposojila jako redno.

Z mirno vestjo danes lahko rečemo, da si je kmečka posejilnica utrdila tako stališče, da ji ne bode škodovala nobena prikrita jeza gotovih «gospodov», ter bode vršila svojo nalogo bodisi nasproti vlagateljem, bodisi nasproti posojilomalcem vedno v največjo korist.

Spominjamo se — tega še ni dolgo — ko so ukazovali nekateri oblastneži ljudem: bodi z nami, sicer plačaj dolg, ali ako nisi z nami, ne dobiš posojila itd. Danes se teh groženj nihče ne boji. Naši ljudje se zavedajo, da je čas tlake minul, kakor tudi čas slepe pokornosti! Ljudje smo mi, da se tudi po kmetih razširja zavest, da je človek človeku enakovereden, — že to je precej.

Takoimenovana «farovska hranilnica» je bila ustanovljena leta 1899. In če primerjamo delovanje ene z drugo, vidimo tole: Kmečka posejilnica obstoji dve leti, a znaša njen promet, njene hranilne vloge, njena posojila in tudi njen rezervni zaklad mnogo več, kakor od prej imenovane hranilnice po nje poročilu konca leta 1903, to je po delovanju petih let. Ta primer kaže, da je kmečka posejilnica v pravih rokah in se ji obeta še krasna bodočnost.

Na novo je vstopil v načelstvo (odbor) posestnik Jož. Jenko iz Zg. Brnika in v nadzorstvo posestnik Jurij Glasperlin iz Smartna pri zadnjem občnem zboru. Tudi delokrog se je razširil še nanovo na bližnje občine. Odsedaj je Kmečka posejilnica v rokah edinele kmetov in samo ti odločujejo pri njej.

Znana pravda Jožef Likozar proti Janku Ahlinu je izpadla tako, da je Likozar pred sodiščem pogorel. Če bi ta ne poslušal podpihovalcev, bi bil mnogo na boljsem. Tako pa nima drugega, kakor slab glas in precej občutne stroške. Tako je na svetu, ko se človek najbolj napihuje, todaj najbolj globoko telebne.

Novice iz loške okolice.

Na čebelarškem predavanju, katero se je vršilo v nedeljo, dne 27. pr. m. se je zbralo precej moč čebelarjev iz okolice, ki so jako pazno sledili zanimivemu predavanju g. Likozarja iz Ljubljane. Imenovani gospod jim je v jako poljudnih besedah razložil novi eksportni panj in razkazal tudi nekaj drugega čebelarškega orodja. Bodi mu izrečena najlepša hvala!

V Ameriko se je odpeljalo dne 26. pr. m. od nas osem okoličanov. Nekateri od teh so bili že enkrat tam, zato jih je tako vleklo čez morje. — Po veliki noči jih misli — kakor se sliši — zopet nekaj oditi tja.

Sneg se je hvala Bogu zopet pobral ed nas in nastopila bo v kratkem prijubljena pomlad. Nekateri kmetje so prijeli že za plug. Malo zgodaj se nam še zdi; da bi le brez snega ostalo.

Oziroma je — kakor je videti — jako dobro prenesla zimo. Da bi le bila dobra letina.

Dobro bi bilo, da bi pogledali enkrat v starološko izobraževalno društvo. Tam jim gre menda malo narobe. Najlepše je pač to, da delajo vsak po svoji glavi, seveda brez vednosti predsednika, kar pa, kakor čujemo, njemu nič kaj ni po volji. Bomo videli.

Novice iz selške doline.

Kakor razvidno iz zadnjega »Domoljuba«, bi klerikalci zopet radi kaj zvedeli in ker že ravno želijo, naj se jim torej postreže. Kdor trdi, da so gostilničarji v Železnikih plačali pijance, da so nesli leseno cerkvico sosedom na Česnjico, ki si baje iskreno želijo cerkve, izkuša zaneti sovraštvo do železniških gostilničarjev in ker se dotičnega dopisnika ne more tožiti, ga imenujemo ostudnega lažnjivca. Ako ima dopisnik kaj časti v sebi, naj on toži. Če so si nekateri dovolili tako burko, niso gostilničarji za to odgovorni in ker se vedno ljudi radi prispevka za cerkev nadleguje, ni naposled nič čudnega, če se ljudje malo šalijo s takimi, ki mislijo, da so cerkve potrebne.

Lagati zna res dobro klerikalni dopisnik ter se prav po katoliško odlikuje in stari pregovor pravi: Kdor laže, ta krade in najbrž je v zadnjem tudi zapopadem, ker če ne krade drugega imetja, pa krade poštenim ljudem čast, kar je tudi velik greh.

Kar se tiče ustanovitve »Sokolov« na Zalem logu, bodi povedano le toliko, da, ako bi dosežani župnik, č. g. Eržen, ostal še 50 let na Zalem logu, bi se »Sokol« ne ustanovil. Skrbeti pa hočemo, da se ustanovi »Sokol«, kakor hitro bode prišel novi župnik, ki nam ga je že »Slov. Dom« toplo priporočal. Kdo bode toraj vzrok, ako se bode »Sokol« ustanovil? Vzrok bode tista koklja, ki bode izkušala valiti »Čuke«.

Vse napredne Železnikarje pa vprašamo danes, ali bi se res ne bi moglo temu klerikalno hinavskemu župniku Marčiču odpilati klerikalnih krempljev, ki se tako grdo norčuje iz tistih občanov, ki mu plačujejo bere? Zdaj se iz ščuje delavce, naj nikar ne delajo liberalcem in da jih bodo s tem prisilili opustiti »Slov. Narod«, »Gorenjca« in druge napredne liste. Morda bode potem župnik preskrbel ljudi z delom? Dneč smo že pršli, no, pa nam je prav, naj se le igra moč z ogojem, enkrat se bode gotovo opekeli, kakor se je Strajnar. Božji mlini meljejo počasi, toda gvišno, kajne, Strajnar?

Zdaj pa pride na vrsto dolga Emica iz Selc, nekdanja Čočova ljubica, ki je baje odšla nekam na Moravsko. Kakor razumemo, se je šla kuhat utit — pa upamo, da vsaj ne tako, kakor se ho-dijo farovške kuharice, ta je šla menda na kmečke, to je deželne stroške. Vse zdihuje, vse joka po njej in »Domoljub« piše: »Gospdč. Emo bode vsi pogrešali, naše izobraževalno društvo itd., samo sevski farovž je pozabil dopisnik omeniti, ker ta je gotovo najbolj pogreša in prav v spomin nam stopa nekdanji »Gorenjčev« dopis za časa, ko se je Čoč oženil in takrat, ko je pobožni Emici srce od žalosti pokalo, ji je nekdo zapel »Drum gehe ich ins Pfarrhaus...« Skoro bi rekli, da je dotični najbolj gotovo maziljen, ki pogreša Emico, ker drugi občani in kmetje Emice prav nič ne hvalijo, kajti izkazovala ni nikakih dobrot, marveč izpolnila komaj svoje stamovske dolžnosti. Zato pa vsi drugi razen farovža Emice čisto nič ne pogrešamo in ostane lahko tudi za vedno na Moravskem.

Radi lova povemo klerikalcem le to: ker hočete vse sami v rokah imeti in čez vse gospodari, pa še sami plačujete in pustite nas v miru liberalce, ker z našimi groši klerikalci ne bode gospodarili. Berače izpodtikati pa menda ni posebno na katoliški podlagi, ker reveži so v vsaki občini in sreča le za tisto občino, katera jih ima manj. Ako pa dopisnik »Domoljuba« ne bode več dajal milodarov, pa berači živi se ne bodo šli pod zemljo, ker jih sam župnik Marčič v Železnikih rad podpira in še na javnem shodu je rekel, da so mu ljubši berači, kakor liberalci.

Gospoda učitelja Štupico iz Drazgoš imenuje dopisunec zakotnega hujšaka in kaže na njega, kakor da bi bil on provzročitelj cele zadeve radi lova, dasi gospod učitelj še vedel ni nič o celi stvari in šele, ko je bilo veliko podpisov nabranih, so mu nekateri posestniki povedali, kar se lahko vsak čas s pricami dokaže, da se pobira podpise za razdelitev lovskega denarja. Vmocič pa imenujem dopisnika v »Domoljubu« grdega lažnjivca in prosim ga ponovno, naj toži, če si upa dokazati, da ni resnica, kar tukaj trdim. Sicer se nam gnusi polemizirati z »Domoljubovimi« lažmi, ampak pred javnostjo hočemo ga še bolj razkrinkati.

Klerikalni listi poročajo, da je občinski odbor v Železnikih izvolil častnim občanom dr. Šušteršiča, dr. Kreka, Jarca in Demšarja, kar pa seveda ni nič res, čeprav je to potrdil deželni odbor.

Čudne razmere vladajo v naši dolini in nekateri zdaj pravijo, da so hoteli izvoliti Čočo častnim občanom zato v Železnikih, ker Strajnarju vedno daje vino, kadar k Čoču pride, saj ima baje že kar svojo posebno čašo odločeno in Martinko ravno tako, ta dva sta bolj gor vzeta. Krivc, Andrejček in Hvalček pa menda nimajo tiste sreče in zato pa »Krivca« jezi in vso to komedijo postrani gleda, Andrejčku pa tudi nič prav ni. No, pa Čoč so dober človek, ker ga privoščijo tudi, kolikor ga morejo spiti, vsem maziljenim gospodom, kakor tudi sevsakemu Miklavžu, ki se ga narko tako, da mu kar srce kuca. Pa kaj bi nastevali, saj se mora nekaj za prihodnjice prihraniti.

Zopet drugi pravijo, da poznajo samo enega državnega poslanca na Kranjskem in to je gosp. Hribar, ki je v resnici od ljudstva izvoljen, ker vsi

drugi so poslanci od duhovščine in škofa, za katere tudi kaj storijo.

Kadar so volitve, je vedno vera v nevarnosti in ko se bode ljudstvo izpametovalo ter se prepričalo, da vera ni v nevarnosti radi naprednih elementov, potem tudi od sedanjih poslancev ne bode duha, ne sluha in nastopili bodo pravi ljudski zastopniki ter ž njimi zlati časi. Zdaj so pa zlati časi samo za duhovščino in škofe, ki si polnijo žepe in zatoraj naj take poslance za častne člane voli Vatikan, a mi jih ne maramo, ker so le boritelji za bisago in ne za ljudstvo.

Radovljiske novice.

Osebna vest. Kot sodnijski avskultant je premeščen dr. N. Celestina iz Novega mesta v Radovljico.

Občinska seja se je vršila dne 27. svečana ob 6. uri zvečer. Proračun za l. 1910 se dá v pretres odseku treh odborov, da ga pregledajo ip poročajo o njem v prihodnji seji. Dolgi dopis deželnega odbora, ki pa dolgo in široko opisuje in »zaukazuje«, kako se mora voditi vse občinske poslovanje, posebno pa blagajna, se je dal lepo ad acta, kajti v obč. odboru mesta Radovljice se posluje že davno po vseh pravilih rednega knjigovodstva, menda že prej, kakor je sedanja večina dež. odbora imela kaj pojma o knjigovodstvu. Dozdeva se nam pa, da deželni odbor pozna svoje »junake« v raznih javnih korporacijah. V obč. zvezo se sprejme posestnika M. Zalarja. Tvrški Kunc se da na razpolago, da nastopi tožnim potom proti obč. zastopu. Ko se reši še nekaj prošelj za podpore, zaključil župan obč. sejo.

Bralno in pevsko društvo »Triglav« je priredilo svoj prvi letni koncert v soboto dne 5. t. m. in sicer s prav povoljnimi vspehom. Uga-jale so tako pevske kakor tudi godbene točke. Prvi ta nastop je pokazal, da razpolaga pevski zbor društva »Triglav« s prav dobrimi močmi, posebno ženski zbor obeta še mnogo. Pevske točke, ki so se proizvajale ta večer, so dela naših najpriljubnejših skladateljev. tedaj bi bilo odveč zgubljati kaj besedij o njih. Zeleli bi edinole to, da ni to prvi in zadnji koncert, da nas pevski zbor »Triglava« razveseli s svojim petjem še večkrat, a da nam tedaj poda kaj posebnega. Mimogrede pa opomnimo, da bi bilo dobro malo Hubadove sole. Obisk je bil za radovljiske razmere lep, boljši bi bil pač lahko. Posebno častno je bila zastopana naša požrtvovalna okolica. Omenjamo le še to, da je nabrala gdč. Zarkova za »Cirilmetodarijo« lep znesek 28 kron.

Knežje volilo pokojnega Karola Kotnika je vzvalovilo srca vseh čutečih Radovljčan in Radovljčanov. »Pol milijona kron« je šlo od ust do ust in naš ponosni »Sokol« je poslal kakor pozdrav in zahvalo tej blagi duši deputacijo z društveno zastavo, da ga sprejmi na zadnji poti.

C. kr. državna železnica ima pa res smolo v bližini Radovljice. Ni dovolj, da ji tisti »slavnoznan« tunel dela toliko preglavice, ker morajo delati nočindan, prišla je še druga nesreča na njo. Pretečeno sredo, to je 9. t. m. je odletela iskra iz vlaka, ki prihaja v naše mesto ob 1 uri in 7 minut in vžgala je nasade na takozvanih gozdnih parcelah »Na Stanu«. Štirim posestnikom je napravila precej škode, najbolj je pač prizadet župan Predtrški Iv. Kristan. K sreči, da so v bližini delali ravno železniški delavci, ki so pogasili še dokaj hitro požar, kajti drugače bi bilo jo. Radovedni smo, kako se bo obnesla železnica. Menda se ne bo pustila rubiti.

Neizprosna smrt je zopet iztrgala našemu »Sokolu« marljivega brata Antona Varla iz Predtrge v najlepši dobi 20 let. V torek ponoči je pokojnik izdihnil svojo blago dušo. Dasi sin priprostih staršev, se je pokojnik oklenil z dušo in telesom takoj početkoma »Sokola« ter mu ostal zvest do zadnjega diha. Vseled tega mu je pa tudi »Sokol« pokazal, kako ljub član mu je bil. Kajti pogreb njegov je bil prava manifestacija sokolske ideje v Radovljici. Spremilo ga je na poslednji poti lepo stevalo »Sokolov« v kroju, 45 po številu. Celo daljni Bled je bil zastopan po častnem številu. Mnogobrojno je bilo tudi zastopano radovljisko prebivalstvo. »Sokol« mu je položil na rakvo lep venec s slovensko trobojnico s pomenljivim napisom »bratje bratu«, a pevski zbor »Triglava« mu je zapel pretresljive posmrtnice. Mir Tvoji duši!

»Radovljiska požarna bramba« ima v nedeljo svoj redni občni zbor.

»Sokol« ima pa svoj izredni občni zbor v nedeljo 13. t. m. ob pol 7. uri zvečer v prostorih brata Kunstlja. Na dnevnem redu je kakor edina točka: Volitev enega odbornika in enega namestnika v odbor gorenjske župe.

»Zenska podružnica sv. Cirila in Metoda« priredi v nedeljo 13. t. m. ob pol 8. uri »zabavni večer« v prostorih R. Kunstlja. Na dnevnem vspredu je godba in nastopi privikrat domači godbeni zbor, menda še v civilu, kakor tudi pevski zbor »Triglava«, a za smeh preskrbi »Bucek v strahu«. Upamo, da nas ta večer združi vse one, ki res čutimo, da smo na onem divnem Gorenjskem, ki je svetovno znan kraj, a po katerem sega že nenastljivi tujec. Naj bo ta večer posvečen spominu največjega slovenskega sina Karola Kotnika.

V Kranju, dne 12. marca 1910.

* Danajski župan dr. Karl Luogor je umrl v četrtek zjutraj ob 8:5 minut. Klerikalci temu mozu popisujejo cele rjuhe papirja, a mi Slovani se ne moremo posebno orgevat za ravno umrlega Slovanožrca. Kot dostojni ljudje mu le želimo lahko zemljo.

* Finančni minister je vložil v državnem zboru predlogo, ki naj mu dovoli kreditno operacijo za pričobtev kapitala v znesku 181,740.000 kron. Ta kapital je glavno namenjen, da se blagajnam, ki so močno oslabele, povrnejo zneski, ki so se porabili za vojaške namene ob času aneksije Bosne in Hercegovine. — Tako se uradno poroča. V stvari je pa nekaj zelo nejasnega. Finančni minister je dobil, kakor znano, z izdajo državnih zakladnih listov 220 milijonov, ki so se baje povrnil izpraznjenim državnim blagajnam. Seveda je do današnjega dneva še neznano, koliko je v resnici veljala aneksija. A čas je, da bi se to zvedelo.

* Vlada sili, da bi se resila predloga o novem posojilu še pred Veliko nočjo. Temu nasprotujejo socialni demokratje, Slovanska enota in del Poljakov.

* O novem državnem posojilu javlja »Fremdenblatt«, da se ne najame pri bankah, ampak da prevzame vodstvo zopet poštna hranilnica.

* T. Masaryk. 7. t. m. je minulo 60 let, odkar se je rodil v Hodoninu na Moravskem slavni češki učenjak in vseučilišni profesor na praški univerzi Masaryk. Njegovo ime ni znano samo med Čehi, med Slovani, njegovo ime je zaslovelo po širni Evropi, Evropi. Njegovo delovanje na univerzi je bilo zelo plodonosno. Vzgojil je celo generacijo v svojem duhu, ustvaril Čehom svetovni nazor, ustvaril pravi pojem politike kot vede. Delal je z besedo in s peresom na kulturnem, narodnem in političnem polju. Njegovi razni spisi so si priborili eno prvih mest. Kot politik je ustanovil posebno politično strujo, realistično strujo. Povdarjal je vedno, da mora slometi politika na poštenosti in resnici. V zadnjem času je stopila njegova oseba v ospredje in sicer o priliki veleizdajniškega procesa in pri Friedjungovi obravnavi. Skrbel je za to, da je razkrinkal oradje teh procesov ter postavil v pravo luč avstrijsko diplomacijo. Masaryk je pa tudi izvrsten in globok govornik, kar je vedno dokazal kot poslanec v državnem zboru. Ob tem trenutku stopamo tudi mi v krog slavilcev tega velikega moža bratskega nam češkega naroda in mu želimo še mnogo let življenja, kar bo za naspredek Čehov in Slovanov sploh velikega pomena!

* Bivši zadrski nadškof Dvornik, katerega je rimska kurija odstavila, je bil v četrtek na avdienci pri cesarju.

* O hrvatski volilni reformi se poroča, da se hoče število volilcev povišati tako, da bo odstotek približno enak sedanjemu na Ogrskem. Doslej ima približno 2 in pol odstotkov prebivalcev volilno pravico. Po reformi bi jo dobilo 6 do 7 odstotkov. In taki skandalozni reformi hoče pritr-diti hrvatsko-srbska koalicija!

* Ogrski ministrski svet je sklenil, da se skliče državni zbor na 21. t. m. Seveda se potem takoj razpusti.

* Za predsednika Braziliije je izvoljen maršal Hermes da Fonseca z 270.637 glasovi proti Roy Barbosi, ki je dobil 132.000 glasov.

* Angleški kralj je prišel inkognito v Pariz.

Godovi prihodnjega tedna:

13. Rozina, Svetovid, Roža; 14. Matilda, Desimir; 15. Longin, Velislav; 16. Hilacij, Ljubislava; 18. Patricij, Budimir; 18. Mar. D. 7. žal, Ciril, Slavoljub, Bogomil; 10. Jožef, Bodislav, Zlata, Bogdan.

Sejmi na Gorenjskem prih. teden: 17. v Mengšu.

Kuharsko knjigo zastonj

72 43-1

dobi vsakdo po pošti pri Prvi kranjski tovarni testenin v JI. Bistrici.

Novičar.

Velik shod zoper grde »Slovenčeve« napade na Ciril-Metodovo družbo sklicuje starosta Slovencev, g. notar Luka Svetec, dne 12. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v ljubljanski Mestni dom. Izpričaje naj govorniki iz Primorja, Štajerske in Koroške, kaj in koliko je udeležila za obmejne Slovence »Družba sv. Cirila in Metoda«. Zavedni Slovenci in Slovenke, Vi pa prihitite, da v mogočnem številu manifestirate za našo družbo v trenutku, ko je narodna nevarnost za našo dečo največja in v trenutku, ko se kaže naj-nevarnejši sovražnik lastni brati!

Občinski odbor mestne občine Kranj je v svoji seji dne 11. marca t. l. po odobritvi sejnega zapisnika z dne 22. februarja t. l. vzel za zahvalo v vednost, da je Kreditno društvo v Kranju darovalo za mestne ubožce 50 K. — Na to določi župan občinska odbornika gg. Josipa Krennerja in Franca Omersa kot zaupnika za letošnje naborno komisijo. — Poročilo g. Tomo Pavšlarja o obsežnosti zgradbe bolnice v Kranju, ki se namestava zgraditi, z dopolnilnimi pripombami obč. odbornikov gg. A. Koblarja in C. Pirca vzame obč. odbor v vednost. — Taisti vzame dalje v vednost, da je mestna hranilnica v Kranju pristopila „Zvezi jugoslov. hranilnic“ kot članica. — Računski zaključek in bilanca mestne hranilnice v Kranju, ki izkazuje čistega dobička za upravnno leto 1909, in sicer pri upravnem imetju 23.838 K 29 vin., pri splošnem rezervnem zakladu pa 9.117 K 89 vin., skupaj 32.956 K 18 vin., se odobri. Na predlog obč. svet. dr. V. Štampiharja izreče obč. odbor zahvalo upravnemu odboru in ravnateljstvu hranilnice za njuno trudaljubno in vspešno delo. — Odobri se nadalje računski zaključek dijaške kuhinje za prvi tečaj šolskega leta 1909/10. — Poročilo načelnika tržnega odseka, obč. svet. g. Fr. Krennerja o tržnem redu za živinske letne in tedenske sejme in o dovolitveni pristojbini vzame obč. odbor v vednost in sklene, da plača podelitveno takso v znesku 2961 K. — Sklene nadalje na predlog obč. odb. g. dr. Kušarja, da se prošnja trž. občine Železna Kapla za sprejem pok. Engelb. Miklavčiča, njegove žene in njunih petero otrok v tuk. obč. zvezo iz formalnih ozirov zavrne. — Na predlog načelnika polic. odseka g. J. Sajovica sklene odbor priporočati izpopolnitev gostil. koncesije g. M. Goloba v Kranju. O prošnji g. L. Rebolja v Kranju obč. odbor pritrdi predlogu načelnika stavb. odseka, obč. svet. g. V. Majdiča, da se prosilcu proda del p. t. 906 ad Kranj za kupnino 1000 K. — Konečno obč. odbor sklene, da se naroči obl. avt. ing. I. Štembovu izgotovitev regulacijskega načrta za mesto Kranj za pavšalno svoto 2000 K, na kar župan zaključuje sejo.

Zaplemba narodnega kolk „20./IX 1908“ je graško nadsodišče na priziv državnega pravdnstva potrdilo.

Iz trgovinske in obrtne zbornice. Trgovinski minister je potrdil zopetno izvolitev Josipa Lenarčiča za predsednika in izvolitev Ivana Kregarja za podpredsednika trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Čitalniški odbor v Kranju uljudno vabi vse one, ki bi hoteli v Kranju, oziroma v okolici, predavati, da se čim najhitreje prijavijo. Predavali bi v imenu „Zveze slovenskih izobraževalnih društev v Ljubljani“.

Predavanje v Kranju. Včeraj je predaval v Narodni čitalnici g. prof. Milan Pajk o „Kmečkih uporih s posebnim ozirom na Gorenjsko“. Mnogobrojno občinstvo je z zanimanjem sledilo skoro enournemu, zelo zanimivemu govoru g. predavatelja.

Iz davčne službe. Prestavljen je c. kr. davčni upravitelj Fink iz Kranja k davčnemu oddelku v Kočevje.

Službena izprememba v Kranju. Namesto odišlega Drag. Tomšiča je nastopil službo novega občinskega tajnika g. Janko Rozman, bivši solicitor pri g. dr. Valentinu Štampiharju. — V pisarno dr. Štampiharja je vstopil kot solicitor g. Edmund Planinšek iz Sočanja.

Narodna čitalnica v Kranju. Zopet nam je naša vrta čitalnica priredila izreden užitek uprizorivši dramsko predstavo. Naši daleč znani diletantje so nam zopet dali priliko, da smo mogli občudovati njih izredne talente in fino umetniško umevanje ter vobče uprav inojstrsko predstavljane tudi najtežavnejših dramskih umorov. To pot so posegli jako visoko in dne 5. in 6. t. m. uprizorili Champole-Nionovo dramo „Simona“, posl. od F. S. Kar odkrito povemo, da smo se nekoliko zbalili za naše vrle Talijane učence, ko smo čuli naznanilo te predstave. Kajti igra zahteva, vsaj od predstavitev glavnih ulog, izredno mnogo: z vso resničnostjo igrati take značaje, kakršni nastopajo pred nami v tej igri, more le pravi umetnik, ki je poleg tega tudi, kakor pravimo, na odru že domač. A na najprijetnejši način smo bili presenečeni, ko smo se prepirali, da tudi to pot zaslužijo največjo pohvalo in da se jim mora le odkrito čestitati na izbornem uspehu. Glavni junakinji prireditev sta bili neoporečno Simona d'Avron in lady Eleonor d'Avron (g. Valenčičeva in gdč. Polakova). Njuna igra je bila v toliki meri resnična in značajju njunih ulog ustrezujoča, da je najhujšemu skeptiku segala v srce. Obžalujemo le, da nam tukaj ni mogoče obširneje ocenjevati te junaške in požrtvovalne hčerke in ves svet mrzeče, a svojega nesrečnega sina tem bolj — uprav strastno — ljubeče matere. Tudi grof in grofica d'Avron (g. Sajovic in gdč. Pravstova), Richard d'Avron (g. Depoli), že davni naši znanci na čitalničnem odru, so se zopet pokazali, da se jim sme brez skrbi poveriti najtežavnejše uloge. Gdč. Malči je bila v vsakem ozirom fina, razvajena in res aristokratsko nervozna grofica, g. Depoli pa plemenit mladenič, ki si je kljub največji nesreči ohranil plemenito srce, hrepeneče po idealnej ljubezni, pripravljen žrtvovati svojo lastno srečo — da

obvaruje nesreče svojo izvoljenko. Igral je svojo ulogo res izborno. Tomaž Erlington (g. Chrobath) je kljub temu, da je šele začetnik na odru, nastopal prav dobro; žetili bi bilo le nekoliko več mimike in zvitemu intrigantu primernejšega nastopa. Odvetniku Osminu (g. Sedej) bi bilo treba za starega prijatelja primernejše, starejše maske in nekoliko svobodnejšega gibanja. Župnik Arnold (g. Sinkovec) in predsednik sodišča (g. Fock) sta kratki ulogi, ki ne dopuščata zanesljive sodbje glede igralčevih zmožnosti, vendar pričakujemo po njunem zadnjem nastopu tudi od njih lepih uspehov v bodočnosti. Istotako majhni sta ulogi Hane in Toma (gdč. Ferjanova in g. Jakhel), vendar sta tudi onadva že sedaj pokazala lep talent. Splošno je mnogobrojno občinstvo z največjim zanimanjem za razvoj dejanja in sočustvovanjem za usodo glavnih predstavitev sledilo igri in z živahnim ploskanjem razodevalo svoje zadovoljstvo.

„Vremena Kranjcem bodo se zjasnila“. O jerum, jerum! To je smeja po Gorenjskem, odkar se je zvedelo o velikanski učenosti najnovejšega veščaka na polju „pragrobišč“ dr. Mantuanija. S. L. S. si lahko čestita na pridobljenih veščakih, Kobi, poročevalec o slovenskem gledališču, Podlesnik, „profesor“ na trgovski soli, dr. Mantuani, raziskovalec grobišč. Kako je že pel Prešeren? — „Le čevlje sodi naj Kopitar“. — Pečnik, kje si? Tudi raziskovalec.

Tatvina v Kranju. Na št. 70 v Rožni ulici v Kranju je bila neki Franci Pečarjevi iz nezaklenjene omare ukradena hranilnična knjižica, glaseča se na 7000 K, ko je bila Pečarjeva pri prvi maši. Tatvica je vzdignila v Ljubljani 500 K, se podpisala z imenom „Ana Perjatu“, potem pa nesla knjižico zopet nazaj. Pač čuden slučaj. Opozarjamo tukajšnje orožništvo, naj se zanima za to tatvino.

Odbor radovljjskega učiteljskega društva ima svojo sejo v četrtek, dne 13. t. m. ob 8. uri popoldne pri Wuchererju, Lesce. Tovaršice in tovariši dobre došli. Pomenimo se kaj o dobrih in slabih časih. Na svidenje! Predsedstvo.

Z Bohinjske Bistrice se nam piše; Glavno vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani uljudno vprašamo, ako sme naš vsemogočni župnik Piber poročati na merodajna mesta, da na Boh. Bistrici ne obstoji več „podružnica sv. Cirila in Metoda“. Mislimo, da bi moral vendar najprej sklicati občni zbor, tam predlagati razpustitev in potem šele poročati dalje. Menda veljajo postave tudi za naš kot. Radovednež.

Begunje na Gorenjskem. Prabilci Begunjsmo prav radovedni, čemu nas obiskuje naš presvitli škof Anton Bonaventura tako pogostoma. Šepeče se, da hodi spreobračat našega župnika, — drugi zopet hočejo vedeti, da zbira smov za svojo knjižico, ki jih meni napisati za moške, to je za mladeniče in za dekleta. Napačno bi ne bilo, ko bi se oglasil tudi malo na Brezjah?! — Se bolj čudom se čudimo Begunjci, ker ne beremo čisto nič, zakaj še ni prišel oni Bornoj lovec Eisenpart, ki je streljal na Begunjčici po nedolžnih ljudeh pred poroko v tej dobi. Smo li še v ustavni državi? Imajo li baronovi lovci druge postave kakor pa mi navadni zemljani?! Zahtevamo pojasnila! Begunjec.

Vse slovenske zdravniške vabim na vseslovenski zdravniški shod, ki se vrši v sredo, dne 16. marca ob 6. zvečer v mestni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Volitev predsedstva shodu. 2. Volitev slovenskega narodnega odbora, t. j. podpredsednika in treh delegatov za vseslovenski zdravniški zbor. 3. „Slovenski zdravniki in zakon o socialnem zavarovanju“. Poroča primarij dr. P. Defrancehi iz Novega Mesta. 4. Slučajnosti. Koj po shodu se vrši v isti dvorani mesečno zborovanje „društva zdravnikov na Kranjskem“, h kateremu so izvenkranjski kolegi povabljeni kot ljubji gosti. Na dnevnem redu predavanje prosekotorja dr. J. Plečnika: „Misli medicince o sodno-zdravniškem poslovanju“. Zvečer prijateljski sestanek v hotelu „Union“. Dr. Demeter vitez Bleiweis-Trstaniški, kot sklicatelj.

Na vseslovenskem zdravniškem shodu, ki se bo vršil dne 16. t. m. v Ljubljani, se bodo v prvič k skupnemu posvetovanju zbrali vsi slovenski zdravniki. „Društvo zdravnikov na Kranjskem“, v katerega rekeh so predpripravo, razposlalo je vabilo za vsako kronovino po enemu poverjeniku. Sicer se pa vabilo z natančnim dnevnim redom objavi še po vseh slovenskih listih. Nekatere skupine in mnogi posamezni zdravniki so že priglasili svojo udeležbo. Ker se isti dan popoldne vrši v Ljubljani zborovanje „proste organizacije okrožnih zdravnikov na Kranjskem“ in se ti vsi udeležijo shoda, obeta postati ta jako živahen.

Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Save-Javornik-Koroško Belo se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. ob 9. dopoldne v prostorih gostilne pri „Jeleni“ na Savi.

Iz Amerike. V Barbertonu, Ohio, so dobili zjutraj na ledu Urbana Kopača iz Rupe pri Kranjrtvega. Na glavi je imel globoko zarezo po životu pa več lahkih poškodb. Ali se je zgodil ali nesreča, ni znano.

Nagrada za rešitev življenja, 25 kron, je dobil Janez Snoj iz Tacna. Rešil je Lovrenca Malenska s Smartnega.

Občni zbor konjerejske zadruge v Lescah se je vršil dne 17. m. m. v Lescah pri Wuchererju. Glasom poročila načelstva je stela zadruga ob koncu poročilne dobe 50 članov. Denarni promet je znašal 4486 K 86 v; dohodkov je bilo 1707 K v izdatkov pa 995 K 85 v, čisti prebitok 712 kron 12 v. Zadruga je v času svojega delovanja vzela v najem 40 oralov obsegajoč pašnik, kjer imajo zadrudniki proti mali odškodnini upasene konje. Pašnik se je deloma že zboljšal z umetnim gnojili. Po sklepu občnega zbora namerava zadruga v letu 1910 prirediti konjsko razstavo in premevanje konj. Zadruga je za razvoj konjereje velikega pomena. Če nadalje upoštevamo, da poljedelsko ministrstvo pri podelitvi podpor v prvi vrsti upošteva zadruga in se tudi samostojni konjerejski odsek kmetijske družbe pri oddaji in nakupu plemenskih kobil ozira največ na člane zadruge, je jasno, da je pristop k zadrugi za vsakega konjerejca velike važnosti.

Čukl v Radovljici so na robu propada. Da bi se še vzdržali na površju, poskušajo vse mogoče načine, da bi pridobili Sokole, oziroma Sokolski naraščaj za svojo organizacijo. Ustanovili so tudi svoj naraščaj. Ker pa nimajo nobenega telovadca v svojih vrstah, kateri bi imel vsaj trehico znanja o pravilni telovadbi, so začeli podkupovati Sokolski naraščaj z obljubo, da bode dobil dotični, kateri izda, oziroma, kateri zapusti Sokolski naraščaj, ter prestopi k njihovi organizaciji, tako darilo, da bo celo svoje življenje srečen. Radovedni smo, kakšno darilo bode to, mogoče tako, kakršno je dobil neki čuk od nekega patra iz Brezij in proti katerima teče sedaj pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani preiskava radi hudodelstva proti pravničnosti. Res so tudi speljali nekega vajenca, kateremu so bile ljubše obljube, kakor svoje prepričanje. Sedaj se pa repentično in izzivajo po Radovljici, češ, ves sokolski naraščaj bo pristopil k nam, kar jih pri vas ne marate za člane, pri nas bode pa takoj lahko člani. Hvala za take člane. Preljube škuladarje radovljjske pa opominjam samo na to, da ste lepo tihi in mirni in da ne boste nikdar več naš naraščaj podili spat, ker potem ne bode več zadostovalo, da se beseda prekliča, temveč jih bodede dobili po jeziku, da si ga ne bodede nikdar več upali stegniti proti Sokolom. Pa tudi tebi, preljubi kaplanče v gospodu, polagam na srce besede Kristusove: „Ljubite svoje sovražnike“ in ne kakor ti učiš: „obrekujete svoje sovražnike“, ker bodede sicer tudi ti dobil odgovor, kakršnega niti v sanjah ne pričakuješ. Pusti v prihodnje naše napredne gostilničarje, kateri so že davno pod zemljo v miru, ter glej da kmalu prekličesh svojo žalitev, katero si v svoji besni zagrizenosti izrazil v soli, sicer bode beseda meso postala, kekor se je zgodilo vašemu bratcu predniku in kar bi vaši maziljeni osebi znalo precej škodovati. Tudi ti svetujem, da ne poskušaš nikdar več zabavljati proti „Sokolu“ ter imenovati našo telovadnico za pohujševalnico, ker bi ti sicer dokazali, da je župnišče na Brezjah in se kje drugod precej pohujšivejše, kakor pa naša telovadnica! Capito!!!

Podkronom pri Kranjski gori je umrla gospa Marijana Kavalir, rojena Gregori. N. v m. p.!

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Ko se doznali rodoljubi v Ajdovščini o velikanskem darilu, koje je nakanil pokojni g. K. Kotnik svojem ljubljensmu narodu, začutili so dolžnost, da se poklonijo temu največjemu dobrotniku slovenskega naroda. V počestčenje spomina na dobrotnega rodoljuba Kotnika prijavili so osem števil k obrambnemu skladu in poslali takoj K 1000. — Rodoljubi v Ajdovščini znajo ceniti zaslužne slovenske može in so dali s tem obenem lep vzgled in privlačni poziv vsem družbenim podružnicam in sploh vsem zavednim krogom slovenskim, da počaste spomin Kotnikov kar največkratneje. Hvala Vam, dragi rodoljubi!

Novost!

Izšla je zelo zanimiva brošura:
Schul- und Kulturend in Krain.
Ein Beitrag zur Frage der slovenischen Universität. — Von einem Slovenen.
Cena 60 vin., po pošti 70 vin. — Dobiva se v tiskarni v Kranju.

† **Smrten dvoboj.** V soboto popoldne se je vršil na Dunaju dvoboj na pistole med namestništvem uradnikom dr. Mayerjem in barom Wiederhoferjem, mlajšim sinom slavnega umrlega klinika. Wiederhofer je bil težko ranjen in je pri prevozu v bolnišnico umrl. Dvoboj se je vršil, ker je Wiederhofer zasledoval Mayerjevo ženo, dr. Mayer bo vložil prošnjo na cesarja, da se sodno postopanje proti njemu ustavi. Drugi zopet poročajo, da je z ženo vred pobegnil v Švico.

† **Izseljevanje v Ameriko.** Lani se je izselilo v Združene države 957.105 oseb, to je 150.000 več, kakor v prejšnjem letu. Nad 85 odstotkov naseljencev je prišlo iz Evrope, največ in Avstro-Ogrske, ki je najsiromašnejša dežela; Avstrije je prišlo 232.354. Iz Italije je dospelo 221.964, iz Rusije 117.087 naseljencev. Ostali se porazdele po drugih deželah. Naseljivanje iz Rumunske je nazadovalo, dočim je iz vseh ostalih evropskih dežel napredovalo.

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

uljudno naznanjata, da je zaloga za pomladansko sezono tako v oblekah za gospode in dečke kakor v konfekciji za dame popolna in se priporočata za prav obilen poset, zagotavljajoč točno in solidno postrežbo.

214
—6

71 6—1

**Najbolj varno naložen denar v celom
političnem kranjskem okraju!!**

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

1 26—5

Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
246.000 kron.

Koncem leta 1909: Stanje hranilnih
vlog nad 4.550.000 kron, posojil na
zemljišča 2.960.000 kron ter po-
sojil občinam 484.000 kron.

Ta najstarejši denarni zavod v
Kranju uraduje na rotovžu vsak
delavnik od 8. do 12. ure dopoldne,
ob smanjih in tržnih dneh pa tudi
od 2. do 4. ure popoldne.

4%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvigljene
vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. de-
cembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

**Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem
in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne,
priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar
mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na
primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako
plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

**Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot
gotov denar. ne da bi se prekinilo obrestovanje.**

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu
pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom,
iz zagrebske tovarne.

M. Zaga V. Y 1128, 5:9 L. V.

Tovarniška znamka.

Raznovrstno blago za ženske in moške obleke,
pa tudi že narejene obleke za otroke in odrasle
prodaja v veliki izberi po zelo nizkih cenah

novoustanovljena trgovina
J. PFEIFER („pri Fajfarju“)
v Kranju (poleg Jahačeve gostilne).

63 3—4

Velika izber klobukov!

Pozor!

Izšla je knjižica „Cerkvene pristojbine ali štolnina“ z dodatkom „Kako se določa kongrua?“ Cena 30 vin.; po pošti 40 vin. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju.

Kdor se hoče poučiti o cerkvenih pristojbinah, naj seže po tej knjižici!

Kapucin pater Auracher Bemo, znan v Monakovem kot izvrsten pridigar, je izstopil iz kapucinskega reda ter se te dni oženil s hčerko vladnega svetnika Schmidta.

Cerkev «samo za moške». Iz Novega Jorka poročajo: Cerkev za moske v Atlantic City, ki je imela spočetka sijajen obisk, bodo te dni zaprli in opustili. Upravitelj te cerkve je napravil čuden poskus, da privabi moške v cerkev: nekega dneva je proglasil cerkev «samo za moške» in ni pustil več nobene ženske v njo. Moški so smeli v njej kaditi in piti brezalkoholne pijače; ako jim je bilo prevroče, so smeli sleti tudi suknjo. Spočetka je to zelo vleklo, pozneje pa so se moški naveličali in pustili upravitelja v cerkvi — samega.

Trapistovski pater Delmotto je, kakor se poroča iz Rima, pobegnil iz samostana Tre Fontane, kjer je opravljal kupčijske opravke. Samostan je zelo bogat, ima obširna posestva in redi prav mnogo živine. Radi nekih notranjih sporov so nekateri bratje povsod zasledovali Delmotta, tako da mu je postalo tako življenje nezmožno, pa je s pomočjo nekega prijatelja ušel v avtomobilu.

Piaristovski menih Guido Stich, ki je pred dvema letoma umrl, je zapustil 200.000 K in postavil kot dediče same privatne osebe, društva in mestno občino. Red piaristov je pa izpodbijal oporoko, čes, kar je prihranil in kar je pridobil Stich, vse to je pridobil za red. Ta red je tudi zmagal in 200.000 K pojde v veliko malho.

Osební vlak je zasul snežni plaz pri Everettu v združeni državi Washington. Najprej je vlak tako zavozil v sneg, da se ni mogel ganiti, sedaj ga je pa še od zgoraj pokrilo. Pomožni vlak so že odposlali.

Skoz 20 let se je obnesla

Kathreiner Kneipp-sladna kava v vsaki družini vedno kot najizvrstnejši prídavek k bobovi kavi in kot njen nadomestek, kjer je bobova kava vsled njenega razburjajočega vpliva zabranjena. Za otroke ni zdravejše kavine pijače kot je čist Kathreiner.

Otroci uspevajo krasno.

KINEMATOGRAF!

V dvorani hotela „Nova Pošta“ v Kranju.

Vsako soboto nov spored. Od 12. do 18. marca!

Psi v službi armade.

(Naravno.)

Moje cvetlice.

(Fantastično v barvah.)

Luccia di Lammermoor.

(Zgodovinska drama.)

Akrobatska rodbina.

(Smešno.)

Pa kaj se to pravi,
Če trebih boli?
Pri pametni glavi!

zavžij!

Krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 240.
Kabinetna kakovost „480.“
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Naprednjaki! Podpirajmo in širimo svoje časopisje tako, kakor to delajo klerikalci. Napreduje le tista stranka, ki ima dober in zelo razširjen tisk. Zatorej berite in naročajte „Gorenjca“!

Loterijska srečka dne 6 marca t. l.
Gradec 62 16 79 22 36

Išče se

k mladima zakoncema priletna ženska ali varuhinja.
Kje? pove upravništvo „Gorenjca“. 68 3-3

Lep bernhardinski

pes

se ceno prodaja. 80
Vpraša naj se pri Ed. Kocbeku v Kranju.

75 28-1 **Prva tovarna**
TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Tržič pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le trvdka Dolenz. Steklenice za pokušnjo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prejel ravnokar veliko množino vsakovrstnih

otročjih oblek

ki jih prodajam kakor vse druge oblačilne predmete po najnižji ceni.

J. Pfelfer

trgovina s manufakturnim, modnim in konfekcijskim blagom pri „Fajfarju“ v Kranju.

79

PREMERL & JANČAR

Ljubljana, Dunajska cesta štov. 20.

Lastni izdelki 76 12-1

oljnatih barv, lakov

firnežev in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudninskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrežba, cene nizke.

Za obilna naročila se priporoča

Premrl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in na debelo.

5 kg žgane kave

franko na vsako postajo

41 10-6 za kilogram
Brasil-mešanice, jako dobre K 3-
Zajutrek-Melange, fini okus 3-40
Central, nežne, fine 3-60
Karlsbader-Melange, močne, fin aroma . . . 4-
Dunajske Arabia-Spezialitete, jako priljubljene mešanice 4-40

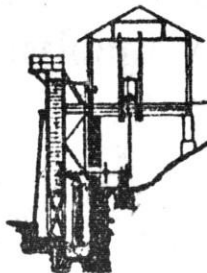
razpošilja po povzatuju

„Arabia“, Import kave in čaja
Dunaj III/2, Untere Viaduktgasse Nr. 35.

Kavarne, restavrant, inštituti, zavodi dobe prednostno ponudbo

G. Tönnies

v Ljubljani 52-45 89

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v rabi Bergmannove „Steckenpferd“-lijino mlečno milo (Znamka „Steckenpferd“) od trdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker je edino to milo najbolj učinkujote vseh medicinskih mil proti solčnim pegam, kakor tudi v dosego lepega, mehkega in nežnega tainta. Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-5

Ugodna prilika. Prostovoljna prodaja.

V ponedeljek, dne 14. marca 1910 od 1. do 3. popoldne se bode prodajala

v Kranju, Kokriško predmestje št. 38

hišna oprava in mizarsko orodje.

Od 3. ure naprej se bode vršila ravno tam tudi

prodaja omenjenega hiše.

Hiša je enonadstropna, v jako dobrem stanju, tik državne ceste, z lepim razgledom in in vrtom ter je jako pripravna za vsakovrstno obrt.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

je oni, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. K. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč,

večjo nego milo ali milo in soda ne da bi kvaril perilo. 32 14-7

Minlos pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti za pranje perila, varuje v največji meri perilo, je poceni in daje

bliščečo beloto ter je popolnoma brez duha.

Zavišek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnim blagom in milom.

Na debelo!

L. Minlos, Dunaj, I. Mölkerbastel 3.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj

O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-6

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči 138 52-39

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata Eberl

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154. 52-27

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovan 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomo, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno.

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega čela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej trdnji in postal bo stalen naročnik. 86 52-53

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-15

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

209 52-29

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

Ravnokar je izšel velik cenik z najlepšimi novostmi, katerega na željo pošiljam vsakomur brezplačno

Ustanovljeno leta 1885.

Martinova cesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-33

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh oenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeoljaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

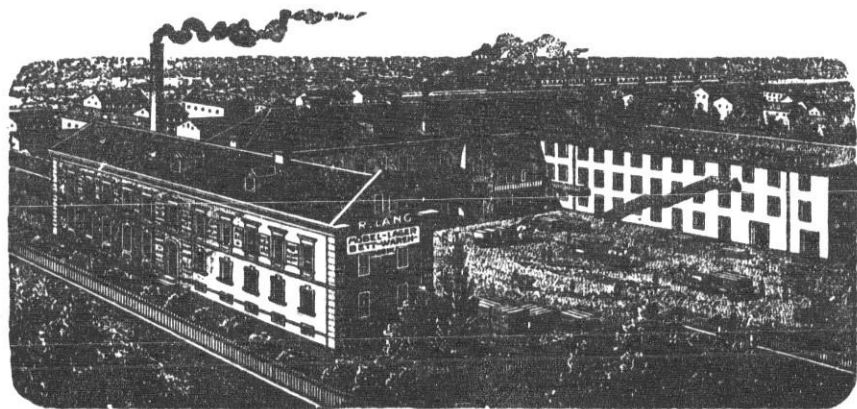
Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Špeoljaliteta v ne-vestnih balah. Ve-liko prostori, pri-tilžno in v l. nad-stropju. Oudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Konc. zobarski atelje
ni več v Kranju
od sedaj nadalje samo v
Ljubljani Stritarjeva
ulica 7.
Konc. zobotehnični atelje
O. Seydl

Odda se

lepo stanovanje

z najlepšim razgledom, s kuhinjo, shrambo in 3
sobami v hiši št. 26 67 3-3

„pri Jeleni“.

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj
denar v

**Kmečki posojilnici
v Ljubljani**

(nasproti Figovca :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.)
Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmeto-
valce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

**!! V kmečki posojilnici je naloženo
:: že nad 15 milijonov kron. :: !!**

Rezervni zaklad čez 300.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov.
Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je
34 vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-6

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice
drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Šolske potrebsčine

vseh vrst priporoča po najnižjih cenah galan-
terijska in modna trgovina

Anton Adamič

galanterijska in 43
13-7

modna trgovina

KRANJ :: Glavni trg.

**Posebno ugodne cene
za dijake!**

Klobuke, čepice, srajce, kravate, ovrat-
nike, zapestnice, naramnice, nogavice,
žepne robce, glavnike, denarnice, mila in
drugo toaletno blago, krtače, torbice i. t. d.

Telovadni čevlji v veliki izbiri!

:: Cene znatno nizke! ::
Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Vsem svojim prijateljem in znancem
kličem v slovo iskreni „Na zdar!“
Na svidenje!
V Kranju, dne 8. marca 1910. 74
„Janko“, vrvar.

Srednje kmečko posestvo

na Gorenjskem se želi kupiti. 62 4-4
Ponudbe na upravnishvo „Gorenjca“.

Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Uradni prostori: Šelenburgova ulica
(pri „Maliču“).

Vplačani deleži K 101.880.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne
vloge do dne dviga po 4 1/2 %; rentni davek plača
zadruga sama.

Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi
stranka čekovno knjižico.

Daje posojila na najrazličnejše načine.

Ravnótam

Menjalnice: Zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne
vrednostne papirje, srečke i. t. d. Nakazila v Ameriko
Eskomptira trgovske menice.

Preskrbuje vnovčenje menice, nakaznic, dokumentov
i. t. d. na vsa tu- in inozemska tržišča.

Izdaja izkaznice. 10 12-9

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno
ali pisмено v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od
9. do 12. ter popoldne od 3. do 5.

Spretni predpredilniški mojster

(Fleiermelster)

dalje 2 Selfaktor-predilca in prisukalca, nekaj
predpredilk (Fleierinnen, Streckerinnen) in drugo osobje
išče velika pavlca in Mako-predilca v južni
Nemčiji. Stalno delo. Visoke mezde. Cena stanovanja
in živila. Dobro šole. Obširne prijave pod šifro 64 3-3

S. C. 1635 na Rudolf Mosse, Augsburg (Bavarsko).

5500

notarsko over. izpričeval zdravnikov in
privatnikov dokazuje, da odstranjujejo

Kaiserjeve 58 24-4

prsne karamele
s tremi jelkami

kašelj

hripavost, zasliženost, katar,
krčeviti in hripavi kašelj najbolj.
Zavoj 20 in 40 vin. :: Doza 60 vin.
Dobi se pri H. Roblek, lekarna, Tržič.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

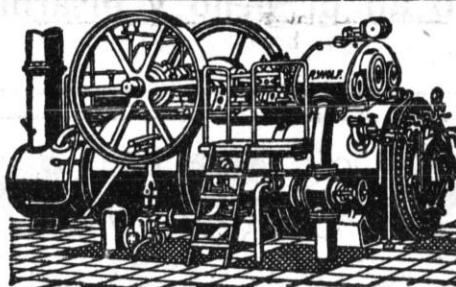
Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjirstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Špecialiteta: 76 52-52

valjični zastori (Rollbalken).

Line 1909: zlata kolajna najvišje priznanje

R. Wolf Magdeburg
Buokan

Filialka Dunaj, Dunaj III, Am Heumarkt 21

Vozeči in stoječi polnoprarni in patentirani

lokomobili na vroči par

z 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj gospodarski, najtrpežnejši in najsigurnejši stroji na moč za 249 26-11

use industrijske in gospodarske obrate.

Skupna izdelava nad 650.000 PS

Edini

**zobozdravniški
in zobotehniški atelje**

v Kranju dr. Eduard
Globočnik

v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna
popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-27

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica šte. 2

Rezervni fond K 350.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Priporoča promese na dunajske komunalne srečke po 18 kron, žrebanje dne 1. marca t. l., glavni dobiček 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

73 52-1

77 35-1
Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in
pohištvene oprave, spominki iz marmorja, gra-
nita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku Ljubljana
Kamenarskem mojstru = ulica =
Kolodvorska

Pivovarna zadruga gostilničarjev alpskih dežel v Lescah

registr. zadruga z omejeno zavezo

vabi **gostilničarje**, da pristopijo k njej kot člani.

Ta pivovarna je izven kartela

zato ji je omogočeno postreči svojim p. n. odjemalcem s kar naj-
nižjimi cenami in pogoji. Pivovarna je najmoderneje opremljena in
pod veščim vodstvom, zato ji je mogoče najhitreje in najtočneje
izvršiti vsa naročila. Ker se vrši dne 22. t. m.

občni zbor

te zadruga, naj p. n. gostilničarji ne odlašajo, da pristopijo čim preje,
ker potem se že lahko udeleže občnega zbora. Vse podrobnosti se
izvedo rade volje ustno ali pismeno v pisarni.

70 3-2

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 $\frac{1}{4}$ % ali
z 1 % amortizacijo, na me-
nice pa po 6 % :: Eskomp-
tirajo se tudi trgovske
menice.

Denarni promet
v letu 1908:

K 5.000.000

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

Uradije se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8.—12. ure dopoldne
in od

2.—6. ure pop. izvzemši
nedelje in praznike.

Poštno-branilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

